

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619201532
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3619201532.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: P., právne zastúpená Q., proti žalovaným: I/ V., 2/ V., obe právne zastúpené: Q., o určenie neplatnosti právneho úkonu, o späťvzati žaloby po rozhodnutí Okresného súdu Partizánske rozsudkom č.k. 5C/34/2019-99 zo dňa 4. augusta 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd pripúšťa späťvzatie žaloby žalobkyňou, rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 04.08.2020 č.k. 5C/34/2019-99 **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

Žalované 1/, 2/ **m a j ú** nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu **100 %**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 04.08.2020 č.k. 5C/34/2019-99 žalobu žalobkyne výrokom I. zamietol. Výrokom II. rozhodol, že žalované 1/, 2/ majú nárok spoločne a nerozdielne na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100%, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou zo dňa 25.10.2019 domáhala proti žalovaným 1/, 2/ určenia neplatnosti právneho úkonu, a to zaopatrovacej zmluvy V XXX/XXXX zo 06.05.2019 uzavretou medzi žalovanou 1/ a 2/ k nehnuteľnostiam v katastrálnom území B. zapísaným na LV č. XXX, ktorou žalovaná 2/ previedla na žalovanú I/ svoj podiel na nehnuteľnostiach 9/16-in, parc. reg. „C“ č. XXX záhrada o výmere 505 m², parc. reg. „C“ č. XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 426 m², so stavbou - rodinný dom s. č. XX na parc. č. XXX a náhrady trov konania na tom základe, žalované I/ a 2/ uzatvorili v apríli 2019 zaopatrovaciu zmluvu, na základe ktorej žalovaná 2/ previedla na žalovanú I/ svoj spoluvlastnícky podiel, pričom vklad zaopatrovacej zmluvy bol Okresným úradom odborom katastrálnym povolený pod poradovým číslom V XXX/XXXX, pričom tvrdila, že v čase uzavretia zaopatrovacej zmluvy žalovaná 2/ trpela duševnou poruchou. Svoj naliehavý právny záujem na určovacej žalobe odôvodnila tým, že jej právne postavenie ako spoluvlastníčky predmetných nehnuteľností sa výrazne zhoršilo a bez tohto určenia by bol jej spoluvlastnícky podiel narušený, nakoľko na doterajšie správanie žalovanej I/, by jej táto úplne znemožnila ich užívanie v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu. Súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemal v konaní za preukázaný naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení. Konštatoval, že ak by aj žalobe vyhovel, právne postavenie žalobkyne by sa vôbec nezmenilo, zostala by i naďalej podielovou spoluvlastníčkou na nehnuteľnostiach v podiele 1/16-ina a tiež nepreukázala, v čom by sa jej právne postavenie stalo neistým. Konštatoval, že žalobkyňa nie je účastníčkou zaopatrovacej zmluvy, nie je daná jej vecná legitímácia v konaní, neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti zaopatrovacej zmluvy, z ktorého dôvodu žalobu ako nedôvodnú zamietol pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zaopatrovacej zmluvy v zmysle § 137 písm. c/ CSP, čo je základnou podmienkou úspešnosti určovacej žaloby. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaným 1/, 2/, ktoré mali v konaní plný úspech, priznal voči žalobkyni plnú náhradu trov konania.

2. V lehote na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 04.08.2020 č.k. 5C/34/2019-99 žalobkyňa podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 05.10.2020 zobrala žalobu v danom spore v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť, pričom dôvody späťvzatia žaloby neuviedla.

3. Žalované 1/, 2/ so späťvzatím žaloby nesúhlasili. Dôvodili, že uznávajú tzv. dispozičný princíp CSP, keď žalobca ako tzv. dominus litis má právo procesnými úkonmi prejavovať svoju vôľu, aby sa pred súdom o jeho žalobe konalo, prípadne nekonalo, resp. rozhodovalo, príp. nerozhodovalo, avšak v danom prípade žalované zastávali názor, že zo strany žalobkyne ide o procesný úkon voči súdu a voči žalovaným podaný zo špekulatívnych dôvodov, aby sa v konaní už nepokračovalo, nekonalo a vo veci meritorne nerozhodovalo. Uviedli, že žalobkyňa späťvzatím žaloby si je vedomá toho, že jej tzv. nárok nezaniká a môže si ho uplatniť znova. Dôvodili, že obe žalované ťažko znášajú psychicky a zdravotne už prebiehajúci tento súdny spor, pričom záujem žalovaných je ochrániť si zdravie pred budúcimi psychickými stresmi a traumami. Uviedli, že žalobkyňa sa viackrát pred súdom vyjadrili, že nemá záujem vykonávať starostlivosť o svoju matku, dala by ju do penziónu pre seniorov. Zjavne jej ide len o majetkový záujem, čo je hlavný motív a dôvod jej uplatňovaného nároku. Mali za to, že nesporne ďalším motívom a dôvodom procesného úkonu - späťvzatia žaloby zo strany žalobkyne je aj cieľ nezaplatiť trovy súdneho konania.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k nesúhlasu so späťvzatím žaloby uviedla, že žalované nepreukázali žiaden vážny dôvod, pre ktorý by späťvzatie žaloby nemalo byť pripustené, z ktorého dôvodu žiadala, aby odvolací súd podľa ust. § 370 CSP o pripustení späťvzatia žaloby rozhodol, zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastavil. Uviedla, že rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá len pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, nie je prekážkou rei iudicatae pre ďalšiu určovaciu žalobu. Právny názor žalovaných, že po právoplatnosti meritorneho rozhodnutia súdu v tejto veci nie je možné podanie rovnakej žaloby medzi totožnými účastníkmi z dôvodu existencie negatívnej procesnej podmienky - prekážky rozhodnutej veci, preto nie je správny a nezodpovedá zákonnej úprave, ani na ňu sa vzťahujúcej judikatúre. Ďalej uviedla, že dôvodom pre späťvzatie žaloby nie je ani otázka náhrady trov súdneho konania, ako mylne uvádzajú žalované, nakoľko žalobkyňa si je vedomá zákonných zásad, ktoré sa uplatňujú pri priznávaní náhrady trov konania v prípadoch zastavenia konania pre späťvzatie žaloby a nepochybne sú s nimi oboznámené aj žalobkyne, keďže sú v konaní zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom. Za vážny dôvod, ktorý by bránil pripusteniu zastavenia konania z dôvodu späťvzatia žaloby, nepovažuje ani skutočnosť, na ktorú žalované poukazujú, že súdne konanie znášajú ťažko psychicky aj zdravotne.

5. Podľa § 370 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

6. Späťvzatie žaloby je jedným z dispozičných oprávnení žalobcu ako strany sporu, ktorý má postavenie tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania. Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je však limitovaná dvoma skutočnosťami, a to nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Dôkazné bremeno existencie takýchto vážnych dôvodov potom v konaní nesie žalovaný.

7. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu vážne dôvody, zákon túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania a z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahu medzi stranami a dopad na postavenie strán, najmä žalovaného s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov.

8. Aj podľa ustálenej súdnej praxe ide o výnimočné prípady, ktoré prichádzajú do úvahy najmä vtedy, keď k späťvzatiu dôjde v čase, keď pre plynutie lehôt už žalovaný nemôže právo, o ktorom sa konalo, sám uplatniť úspešne na súde a podobne.

9. V preskúmvanej veci odvolací súd po preskúmaní dôvodov nesúhlasu žalovaných so späťvzatím žaloby dospel k záveru, že tieto nespĺňajú požiadavku príslušnej závažnosti. Žalované vo vyjadrení k späťvzatiu žaloby netvrdili a ani nepreukázali, že by im v dôsledku zastavenia predmetného konania hrozila určitá ujma na ich právach, že situácia si nevyhnutne vyžaduje pokračovať v konaní. Práva a právom chránené záujmy žalovaných nebudú zastavením konania v ničom dotknuté. Odvolací súd žalovanými uvádzané dôvody nesúhlasu nevyhodnotil ako také, ktoré by bránili pripusteniu späťvzatia žaloby.

10. Keďže žalobkyňa svojim prejavom dala najavo, že vo veci nemá záujem pokračovať, zobrala žalobu na začatie konania späť, krajský súd v zmysle ust. § 370 CSP po pripustení späťvzatia žaloby a po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie konanie zastavil.

11. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalované 1/, 2/ majú nárok na náhradu trov konania, nakoľko žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania. Vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd uvádza, že to bola žalobkyňa, ktorá iniciovala súdny spor a v dôsledku toho, že rozsudkom súdu prvej inštancie nebolo vyhovené jej žalobnému návrhu, žalobu vzala späť. Zo späťvzatia žaloby nevyplýva, že by k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku správania sa žalovaných. Za tohto stavu odvolací súd konštatuje, že zastavenie konania z procesného hľadiska zavinila žalobkyňa, preto jej v zmysle § 256 ods. 1 CSP vznikla povinnosť nahradiť trovy konania žalovaným 1/, 2/. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).